

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM

2018-05-02

Meddelad i Stockholm

Sida 1 (6)

Mål nr

24624-17

SÖKANDE

Cardinalis Miljövärd AB, 556600-9667

Box 7005

174 07 Sundbyberg

Ombud: Maria Eker

c/o Affärsjuridik fusioner och Värdering

Flottbrovägen 36

146 54 Tullinge

MOTPART

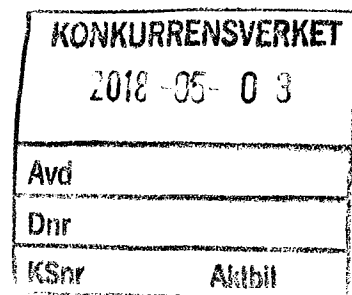
AB Botkyrkabyggen, 556064-6191

Box 1

147 21 Tumba

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 942583

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag–fredag

E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se

www.domstol.se/forvaltningsratt

08:00–16:30

BAKGRUND

AB Botkyrkabyggen genomför upphandlingen ”Årsavtal lokalvård för bostadshus och lokalkontor”, som benämns 17/0126. Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Genom tilldelningsbeslut har annan leverantör än Cardinalis Miljövård AB antagits. Cardinalis Miljövård AB har ansökt om överprövning.

I förfrågningsunderlaget anges bland annat följande. Upphandlingen avser lokalvård för bostadshus och lokalkontor för förvaltningsområde Tumba och förvaltningsområde Storvreten med tillhörande områdeskontor samt AB Botkyrkabyggen Huvudkontor och AB Botkyrkabyggen Kundcenter. Avtalet avser perioden från och med den 1 november 2017 till och med den 31 oktober 2019 med möjlighet för beställaren till ett års förlängning maximalt tre gånger. AB Botkyrkabyggen kommer att anta det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt. De parametrar som används i utvärderingen är pris (50 procent), kvalitetshöjande faktor (10 procent), arbetsledarens arbetssätt och service (20 procent) och entreprenörens referenser (20 procent).

YRKANDEN M.M.

Cardinalis Miljövård AB yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att ny upphandling görs. Bolaget anför bland annat följande. AB Botkyrkabyggen har tydligt markerat att anbud under 260 kr per timme inte kommer att tas upp till prövning. Trots det uppställda kravet har AB Botkyrkabyggen antagit en anbudsgivare som inte uppfyller kravet på lägsta timpris på de löpande uppdragen. Vidare har AB Botkyrkabyggen antagit ett anbud som enligt beräkning inte kan uppfylla livscykelkostnaderna. Upphandlingen har inte utförts i enlighet med LOU, vilket för Cardinalis Miljövård AB har

inneburit ekonomisk skada samt oroligheter bland de anställda. Detta har i sin tur inneburit att bolaget har fått göra ändringar i organisationen.

AB Botkyrkabyggen anser att ansökan ska avslås och anför bland annat följande. AB Botkyrkabyggen har inte antagit ett anbud som inte uppfyller kravet på lägsta timpris. De poster som Cardinalis Miljövård AB menar är för låga timpriser avser inte timpriser utan priser för andra enheter. Det saknas helt fog att räkna om andra priser till timpriser. För det fall andra enheter ska räknas om till timpriser, vilket AB Botkyrkabyggen bestrider, har även Cardinalis Miljövård AB lämnat priser för vissa enheter som vid omräkning understiger 260 kr per timme. Vidare har AB Botkyrkabyggen inte antagit ett anbud som inte uppfyller livscykelkostnader. AB Botkyrkabyggen har valt att inte utvärdera livscykelkostnader och det finns heller inga hänvisningar till livscykelkostnader för utvärdering av anbud.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Utgångspunkter för förvaltningsrättens bedömning

I 4 kap. 1 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Detta följer av 20 kap. 6 § första stycket LOU.

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar (se RÅ 2009 ref 69).

Förvaltningsrättens bedömning

Den huvudsakliga frågan i målet är om AB Botkyrkabyggen genom tilldelningsbeslutet har antagit en anbudsgivare som inte uppfyller kravet på lägsta timpris.

I förfrågningsunderlaget anges bland annat följande. Anbud ska avges i svenska kronor exklusive mervärdesskatt. Samtliga uppgifter enligt anbudsformulär ska inges (UF.3.31). Pris ska lämnas på hela entreprenaden i enlighet med Anbudsformulär var för sig AB Botkyrkabyggen FO Tumba, FO Storvreten, AB Botkyrkabyggen Huvudkontor och AB Botkyrkabyggen Kundcenter (UF 3.315). Anbudsgivaren ska inkomma med avsatt tid enligt prisformulären. Avsatt tid förs in i prisformulären. Avsatt tid i prisformulären ska avse ordinarie städning, exklusive arbetsledarens tid. Anbud som har ett lägre timpris än 260 kr per timme kommer inte att tas upp till prövning (UF 3.5140).

Cardinalis Miljövård AB har gjort gällande att AB Botkyrkabyggen har antagit en anbudsgivare som inte uppfyller kravet på lägsta timpris. Till stöd för sin talan har Cardinalis Miljövård AB omräknat andra enhetspriser som den antagna anbudsgivaren har lämnat till timpriser.

Av de aktuella prisformulären framgår att pris anges per styck, tillfälle, timme eller kvadratmeter, beroende på tjänst. Det går inte att utläsa av förfrågningsunderlaget att kravet på lägsta timpris avser även andra enhetspriser och att andra enhetspriser ska omräknas till timpriser. Med

hänsyn till det anförda finner förvaltningsrätten att det inte är visat att anbudspriserna ska omräknas på det sätt som Cardinalis Miljövärd AB har anført.

Förvaltningsrätten noterar att den anbudsgivare som har antagits genom tilldelningsbeslutet genomgående i prisformulären har angett timpriser som uppfyller uppställt krav på lägsta timpris. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att det inte är visat att AB Botkyrkabyggen har antagit en anbudsgivare som inte uppfyller kravet på lägsta timpris.

Cardinalis Miljövärd AB har vidare gjort gällande att AB Botkyrkabyggen har antagit ett anbud som inte kan uppfylla livscykelkostnaderna.

En upphandlande myndighet ska enligt 16 kap. 1 § LOU tilldela den leverantör ett kontrakt vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga för myndigheten. Vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska utvärderas på någon av följande grunder:

1. bästa förhållandet mellan pris och kvalitet,
2. kostnad, eller
3. pris.

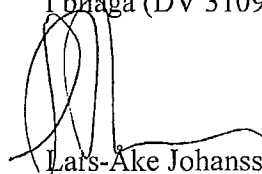
När en upphandlande myndighet utvärderar ett anbud på grunden bästa förhållandet mellan pris och kvalitet enligt 16 kap. 2 § LOU och på grunden kostnad enligt 16 kap. 3 § LOU, får bedömningen enligt 16 kap. 4 § första stycket samma lag utgå från en analys av kostnaderna under livscykeln för den tjänst som ska anskaffas. Enligt bestämmelsens tredje stycke ska myndigheten, om den avser att beakta livscykelkostnader vid utvärderingen, i upphandlingsdokumenten ange vilka uppgifter som leverantörerna ska lämna för detta ändamål och vilken metod myndigheten kommer att använda för att fastställa livscykelkostnaderna.

Det framgår inte av upphandlingsdokumenten att AB Botkyrkabyggen har valt att utvärdera anbud utifrån en analys av livscykelkostnader. Vad Cardinalis Miljövard AB har anfört om att AB Botkyrkabyggen har antagit ett anbud som inte kan uppfylla livscykelkostnaderna utgör därför inte skäl för ingripande mot upphandlingen.

Förvaltningsrätten finner sammantaget att Cardinalis Miljövard AB inte har visat att AB Botkyrkabyggen har brutit mot någon bestämmelse i LOU eller mot någon av lagens grundläggande principer. Det saknas därmed skäl för att ingripa mot upphandlingen. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Lars-Ake Johansson
Chefsrådman

Förvaltningsrättsnotarien Tove Carlsten har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättsens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättsens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.